

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

01.09.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 29 серп. В Україні від початку повномасштабної війни загинули 329 митців та медійників. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 29 серп. Зеленський підписав закон про державну політику національної пам'яті. – Інф.; NV. – 2025. – 29 серп. Зеленський підписав закон про політику національної пам'яті: рашизм офіційно визнано ідеологією. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 29 серп. «Війна за Незалежність України» з 2014 року. Зеленський підписав закон про національну пам'ять. – Головань Д.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 29 лип. Мінкультури підписало меморандуми з ЮНЕСКО щодо відновлення закладів культури. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[Україна молода. – 2025. – 29 серп. На Київщині офіційно відкрито Національне військове меморіальне кладовище. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2025. – 29 серп. На військовому кладовищі під Києвом відбулися перші поховання. – Гришина Д.; Village Україна. – 2025. – 29 серп. На Національному військовому меморіальному кладовищі відбулися перші поховання. – Головань Д.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 29 серп. Калмикова анонсувала проведення архітектурних і скульптурних конкурсів на низку об'єктів НВМК. – Інф.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2025. – 30 серп. У Чернівцях відбудеться світова прем'єра сценічної постановки першої опери Бортнянського «Креонт». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 30 серп. Івано-Франківський драмтеатр відкрив театральний сезон оновленим мюзиклом «Гуцулка Ксеня». – Інф.](#)

Музика

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 30 серп. Музика з «2000 метрів до Андріївки» вийшла на вінілі та стримінгових платформах. – Наріжна В.; Village Україна. – 2025. – 30 серп. Музику з фільму «2000 метрів до Андріївки» випустили на вінілі. Де передзамовити платівку. – Головань Д.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 31 серп. Симфонічний оркестр «INSO-Львів» виступив на музичному фестивалі у Фінляндії. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 31 серп. У Національній філармонії відбудеться концерт «Музика чуттів». – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2025. – 31 серп. Заглянути в очі захисникам: на Софійській площі відкрили виставку «Воїни світла». – Скотнікова О.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 29 серп. «Жінки у розмінуванні»: експозиція про українок, що очищують території від мін. – Резніченко В.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 30 серп. «Poline»: столична галерея демонструє виставку про травму, пам'ять і надію. – Асадчева Т.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 29 серп. Україна в мініатюрі: у Лаврі відкрили виставку цифрових моделей знакових споруд. – Асадчева Т.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 29 серп. Виставка «Україна в мініатюрі» у Лаврі: архітектурна спадщина від давнини до сучасності у форматі 3D. – Резніченко В.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Укрінформ. – 2025. – 30 серп. Стартував прийом заявок на участь у 8-й премії «Кіноколо». – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 29 серп. У Києві фільмом про школярів під час війни розпочався фестиваль Soundtrack: Ukraine. – Катаєва М.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 30 серп. На фестивалі Soundtrack: Ukraine відбудеться спецпоказ стрічки «2000 метрів до Андріївки». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 31 серп. Ретроспективу «Поетичне кіно. Розквіт» завершить показ фільму «Пропала грамота». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 31 серп. Вийшов постер спортивного документального фільму «Гра на перехоплення». – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 31 серп. «2000 метрів до Андріївки». Рецензія на фільм, який показує війну так, як ми ще не бачили. – Мирний В.](#)

Просвітництво

[Вечірній Київ. – 2025. – 20 серп. Вікіпедія як простір для освіти та збереження культурної спадщини в умовах війни: інтерв'ю з українською волонтеркою Наталією Ластовець. – Марків Н.](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[Вечірній Київ. – 2025. – 20 серп. «Незламні митці» – історії українців, які втратили кінцівки, але не втратили себе. – Новосвітня К.](#)

Література

[Україна молода. – 2025. – 29 серп. УІК відкрив онлайн-базу перекладів української літератури. – Здоровило Т.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 30 серп. В Одесі пройде новий](#)

[літературний фестиваль. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 30 серп. У Харкові відкрився книжковий фестиваль «Літературний ярмарок». – Інф.](#)

[Україна молода. – 2025. – 31 серп. Премія імені Стуса: церемонія відбудеться 11 вересня у Києві. – Переяславець Б.; Укрінформ. – 2025. – 30 серп. Вручення премії імені Стуса відбудеться 11 вересня у Києві. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 31 серп. Латиноамериканська диктаторіяда: від «Тирана Бандераса» до «Свята Цапа». – Супруненко О.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 29 серп. Аудіоказка голосом полеглого захисника Дмитра Горнова з'явилася в мережі. – Наріжна В.](#)

Музейна справа

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 29 серп. У Національному музеї історії України відкрили виставку про образ Архистратига Михайла. – Резніченко В.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 31 серп. В Одеському археологічному музеї провели театралізовані екскурсії. – Інф.](#)

Охорона культурної спадщини

[Укрінформ. – 2025. – 29 серп. В Україні через російську агресію постраждали 1553 пам'ятки культурної спадщини. – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 31 серп. Пам'ятка XIX століття. Внаслідок атаки РФ 28 серпня по Києву пошкоджений Будинок з комахами. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 29 серп. На Житомирщині за підтримки ЮНЕСКО консервують зруйнований росіянами храм XIX століття. – Інф.](#)

[Village Україна. – 2025. – 31 серп. У Департаменті культспадщини підтвердили передачу садиби на Андріївському узвозі інвестору для реставрації. – Гуржий В.; Вечірній Київ. – 2025. – 20 серп. Інвестор – не забудовник: у КМДА пояснили умови оренди садиби на Андріївському узвозі. – Асадчева Т.](#)

Міжнародне співробітництво

[Укрінформ. – 2025. – 30 серп. Культурна дипломатія. Чому вона спрацьовує не так ефективно, як хотілося б? \(Культурні діячі і дієвці розпочали публічну дискусію щодо шляхів розвитку культурної дипломатії та запрошують інших ділитися власним досвідом\). – Базів Л.](#)

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 29 серп. В Україні від початку повномасштабної війни загинули 329 митців та медійників. – Інф.

В Україні внаслідок повномасштабного вторгнення РФ загинув 221 митець, а також 108 українських й іноземних медійників. У Міністерстві культури та стратегічних комунікацій зазначають, що ці дані не лише свідчать про масштаби втрат, а й нагадують про трагічні сторінки української історії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4030772-v-ukraini-vid-pocatku-povnomasstabnoi-vijni-zaginuli-329-mitciv-ta-medijnikov.html>

Укрінформ. – 2025. – 29 серп. Зеленський підписав закон про державну політику національної пам'яті. – Інф.; NV. – 2025. – 29 серп. Зеленський підписав закон про політику національної пам'яті: рашизм офіційно визнано ідеологією. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 29 серп. «Війна за Незалежність України» з 2014 року. Зеленський підписав закон про національну пам'ять. – Головань Д.

Президент Володимир Зеленський підписав Закон «Про засади державної політики національної пам'яті Українського народу». Про це повідомила заступниця керівника Офісу Президента Ірина Верещук у Фейсбуці. Метою документа є комплексне законодавче врегулювання питань формування та реалізації державної політики національної пам'яті українського народу, визначення її основних принципів та завдань, повноважень та основних напрямів діяльності суб'єктів політики національної пам'яті. Закон вводить у правове поле низку нових понять. Також закріплюється визначення терміну «рашизм» як гібридної тоталітарної ідеології, що поєднує елементи російського шовінізму, імперіалізму, комуністичних і нацистських практик. Законом врегульовується правовий статус Українського інституту національної пам'яті як центрального органу виконавчої влади, що дозволить забезпечити його належне фінансування та ефективну діяльність. Також визначено основні принципи, завдання та напрями політики національної пам'яті, окреслено форми увічнення пам'яті та механізми збереження місць пам'яті. Регламентується, що відновлення та збереження національної пам'яті, захист державної мови й охорона культурної спадщини є питаннями національної безпеки. Встановлюються правила найменування та перейменування вулиць, площ і закладів відповідно до законів про декомунізацію та деколонізацію. Зокрема, назви, ухвалені за законом, не можуть змінюватися упродовж 10 років. Водночас місцеві ради отримують шість місяців для усунення символів російської імперської політики з публічного простору. У разі бездіяльності відповідальність переходить до голів громад, а потім – до обласних адміністрацій. Очікується, що реалізація закону сприятиме зміцненню національної єдності, протидії інформаційним атакам, збереженню історичної правди та увічненню пам'яті про ключові події та постаті українського народу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4030872-zelenskij-pidpisav-zakon-pro-derzavnu-politiku-nacionalnoi-pamati.html>

<https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/zelenskij-pidpisav-zakon-pro-derzhavnu-politiku-u-sferi-nacpam-yati-50541073.html>

<https://www.village.com.ua/village/life/edu-news/366161-laquo-viyna-z-nezalezhnist-ukrayini-raquo-z-2014-roku-zelenskij-pidpisav-zakon-pro-natsionalnu-pam-rsquo-yat>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 29 лип. Мінкультури підписало меморандуми з ЮНЕСКО щодо відновлення закладів культури. – Інф.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України підписало три меморандуми про співпрацю з Представництвом ЮНЕСКО в Україні та національними закладами культури – Харківською державною науковою бібліотекою ім. В. Короленка, Харківським національним університетом мистецтв ім. І. Котляревського та Одеським державним музичним ліцеєм ім. професора П. Столярського. Це вже другий етап такої співпраці МКСК і ЮНЕСКО – перший меморандум було підписано у межах проєкту з Київською академією мистецтв ім. М. Бойчука. Укладені меморандуми про співпрацю передбачають реалізацію комплексних заходів з відновлення об'єктів культурної інфраструктури, що зазнали пошкоджень унаслідок збройної агресії російської федерації. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1100358.html>

Вшанування пам'яті

Україна молода. – 2025. – 29 серп. На Київщині офіційно відкрито Національне військове меморіальне кладовище. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2025. – 29 серп. На новому військовому кладовищі під Києвом відбулися перші поховання. – Гришина Д.; Village Україна. – 2025. – 29 серп. На Національному військовому меморіальному кладовищі відбулися перші поховання. – Головань Д.

У Київській області в Мархалівці 29 серпня відбулося офіційне відкриття Національного військового меморіального кладовища. Відбувся військовий церемоніал поховання невідомих солдатів із почесними вшанування полеглих героїв, імена яких наразі не встановлені. Також відбулося офіційне відкриття Національного військового меморіального кладовища першої черги. У церемонії поховання взяли участь Президент Володимир Зеленський, спікер Верховної Ради Руслан Стефанчук, міністр оборони Денис Шмигаль, міністр у справах ветеранів Наталія Калмикова та ін. Національне військове меморіальне кладовище стане величезним комплексом орієнтовно на 120–130 тис. місць, коли все добудується. Планується архітектурний конкурс на скульптури, які будуть розташовані тут, каплицю і головний меморіал. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191009/>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/116783/>

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/366159-na-natsionalnomu-viyskovomu-memorialnomu-kladovischi-vidbulisya-pershi-pohovannya>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 29 серп. Калмикова анонсувала проведення архітектурних і скульптурних конкурсів на низку об'єктів НВМК. – Інф.

Міністр у справах ветеранів Наталія Калмикова анонсувала проведення архітектурних і скульптурних конкурсів на ряд об'єктів Національного військового меморіального кладовища (НВМК). Зокрема, серед іншого передбачається проведення архітектурних і скульптурних конкурсів для таких споруд, як музейно-виставковий комплекс, каплиця, Центральний меморіал на честь Захисників і Захисниць та інших монументальних споруд. Також, за її словами, впродовж року ще триватиме дискусія щодо остаточного вигляду постійної намогильної споруди. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1100335.html>

Театр

Укрінформ. – 2025. – 30 серп. У Чернівцях відбудеться світова прем'єра сценічної постановки першої опери Бортнянського «Креонт». – Інф.

Світова прем'єра сценічної постановки першої опери українського композитора Дмитра Бортнянського «Креонт», яка вважалася втраченою протягом майже двох з половиною століть, відбудеться 3 жовтня в Чернівцях. Прем'єра пройде в рамках проєкту «Повернення світу першої опери Дмитра Бортнянського «Креонт», автором якого є диригент Національного академічного театру опери та балету України ім. Тараса Шевченка та Артист ЮНЕСКО в ім'я миру Герман Макаренко. Проєкт реалізують спільно з Чернівецькою обласною військовою адміністрацією, Чернівецькою обласною радою та Чернівецькою міською радою. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4031106-u-cernivcah-vidbudetsa-svitova-premera-scenicnoi-postanovki-persoi-operi-bortnanskogo-kreont.html>

Укрінформ. – 2025. – 30 серп. Івано-Франківський драмтеатр відкрив театральний сезон оновленим мюзиклом «Гуцулка Ксеня». – Інф.

Івано-Франківський Національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка відкрив театральний сезон оновленим мюзиклом «Гуцулка Ксеня». Напередодні відкриття сезону театр та етнобренд Gартuвалnуа презентували трансформацію костюмів до мюзиклу «Гуцулка Ксеня», зокрема 34 сценічні костюми із понад 100 різних елементів для героїв постановки. Т. в. о. міністра культури та стратегічних комунікацій Тетяна Бережна подякувала бренду Gартuвалnуа за те, що вони, працюючи з костюмами, бережуть і переосмислюють спадщину, роблячи її зрозумілою та привабливою для сучасного глядача. Вона додала, що бренд став переможцем грантової програми «Створюй!», що дозволило масштабувати виробництво та зробити українську культуру ще доступнішою для широкої аудиторії. Мюзикл «Гуцулка Ксеня» Івано-Франківського драмтеатру став культовим завдяки синергії команди режисера Ростислава Держипільського, головного диригента Богдана Ткачука, хореографа Дмитра Леки і духу українського композитора й диригента Ярослава Барнича. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4031147-ivanofrankivskij-dramteatr-vidkriv-teatralnij-sezon-onovlenim-muziklom-guculka-ksena.html>

Музика

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 30 серп. Музика з «2000 метрів до Андріївки» вийшла на вінілі та стримінгових платформах. – Наріжна В.; Village Україна. – 2025. – 30 серп. Музику з фільму «2000 метрів до Андріївки» випустили на вінілі. Де передзамовити платівку. – Головань Д.

Музику з фільму «2000 метрів до Андріївки» тепер можна слухати окремо. Композитор Сем Слейтер випустив цифровий альбом і вініл із записами, створеними разом з режисером Мстиславом Черновим. Про реліз повідомив лейбл Mt. Brings Death в Instagram. Альбом уже доступний на Spotify, Apple Music та Bandcamp. До нього увійшло десять композицій Сема Слейтера. Окреме колекційне видання у вінілі обмежене 75 екземплярами. Воно поєднує музику Сема Слейтера з польовими записами, які режисер Мстислав Чернов зробив безпосередньо на фронті. До платівки додається восьмисторінковий буклет із невиданими фотографіями Мстислава Чернова. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/muzika-z-2000-metriv-do-andrijivki-vijshla-na-vinili-ta-striminhovikh-platformakh.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/366169-muziku-z-filmu-laquo-2000-metriv-do-andrijivki-raquo-vipustili-na-vinili-de-peredzamoviti-plativku>

Укрінформ. – 2025. – 31 серп. Симфонічний оркестр «INSO-Львів» виступив на музичному фестивалі у Фінляндії. – Інф.

Симфонічний оркестр «INSO-Львів» Львівської національної філармонії разом із фінським симфонічним оркестром з міста Турку виступив на одному з найпрестижніших фестивалів Північної Європи – Turku Music Festival. Ідейним натхненником і режисером концерту є фінська диригентка українського походження Даля Стасевська, з якою оркестр «INSO-Львів» раніше записав альбом на лейблі Pentatone разом із легендарним скрипалем Джошуа Беллом. Даля Стасевська є головною диригенткою Симфонічного оркестру Лахті та художньою керівницею Міжнародного фестивалю Сібеліуса, а також головною запрошеною диригенткою BBC Symphony Orchestra. У програмі прозвучали твори Левка Колодуба, Федора Якименка, Миколи Лисенка, Бориса Лятошинського, Олега Ківи та Юрія Іщенка. Концерт відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол України у Фінляндській Республіці Михайло Видойник. В МКСК наголосили, що подія стала не лише платформою для культурного партнерства, а й можливістю підтримати українців. Разом із Об'єднанням українців у Фінляндії організатори відкрили збір на медичні засоби та гуманітарну допомогу. The Turku music festival – музичний фестиваль, названий на честь одного з найдавніших фінських міст Турку. Фестиваль був заснований Музичним товариством у 1960 році. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4031406-simfonicnij-orkestr-insolviv-vistupiv-na-muzicnomu-festivali-u-finlandii.html>

Укрінформ. – 2025. – 31 серп. У Національній філармонії відбудеться концерт «Музика чуттів». – Інф.

У Києві у Національній філармонії України 21 вересня відбудеться концерт «Музика чуттів», що об'єднає музикантів з України, Німеччини та Польщі, зокрема тих, що мають інвалідність. Один із солістів проекту – Фелікс Клізер, валторніст із Німеччини, який грає на інструменті ногами, бо народився без рук. Це буде перший візит музиканта в Україну. Ще одним хедлайнером проекту є запрошений польський диригент Вінсент Козловський. У проекті маестро диригуватиме Liatoshynskyi Capella Національного будинку музики. Програма концерту складається з двох відділів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4031360-u-nacionalnij-filarmonii-vidbudetsa-koncert-muzika-cuttiv.html>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 31 серп. Заглянути в очі захисникам: на Софійській площі відкрили виставку «Воїни світла». – Скотнікова О.

У Києві відкрили Алею Героїв «Воїни світла» до Дня пам'яті захисників і захисниць. На стендах розмістили понад 300 світлин полеглих військових. Авторка та ініціаторка виставки – Віра Литвиненко, мама бійця з позивним «Вектор», голова ГО «Родини загиблих захисників України «Серце НАЗОВні». Це вже четвертий рік поспіль, відколи на Софійському майдані виставляють понад 300 портретів воїнів. Сотні людей прийшли, щоб покласти квіти й запалити лампадки біля портретів рідних і побратимів. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/116782/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 29 серп. «Жінки у розмінуванні»: експозиція про українок, що очищують території від мін. – Резніченко В.

У Національному музеї Тараса Шевченка відкрилася фотовиставка «Жінки у розмінуванні», присвячена українкам, які працюють у сфері протимінної діяльності. Експозиція знайомить відвідувачів із 29-ма жінками-саперками, серед яких співробітниці ДСНС – сапер-операторка Ганна Сергієнко та водолазка-саперка Тетяна Мордач. За офіційними даними, у підрозділах ДСНС нині працюють 45 жінок у сфері протимінної діяльності, з них четверо безпосередньо виконують завдання з розмінування. Проект організовано за підтримки міжнародної гуманітарної організації «The HALO Trust Ukraine». Виставка триватиме до 14 вересня. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/zhinki-u-rozminuvanni-ekspozitsija-pro-ukrajinok-shcho-ochishchujut-teritoriji-vid-min.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 30 серп. «Poline»: столична галерея демонструє виставку про травму, пам'ять і надію. – Асадчева Т.

У Центрі сучасного мистецтва «Білий Світ» до 31 серпня триватиме виставка харківської художниці Поліни Кузнецової «Poline (зупинка всередині)». Докладно про виставку:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/116744/>

Вечірній Київ. – 2025. – 29 серп. Україна в мініатюрі: у Лаврі відкрили виставку цифрових моделей знакових споруд. – Асадчева Т.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 29 серп. Виставка «Україна в мініатюрі» у Лаврі: архітектурна спадщина від давнини до сучасності у форматі 3D. – Резніченко В.

У Трапезній палаті Києво-Печерської лаври відкрилася виставка «Україна в мініатюрі», що поєднує архітектурну спадщину з новітніми технологіями. В експозиції представлені 3D-моделі знакових споруд з усіх регіонів країни – від Софійського собору у Києві, Собору Святого Юра у Львові та модерністського Івано-Франківського драмтеатру до готелю «Україна» у Луганську. Роботу з цифрової фіксації архітектурних пам'яток, створивши точні 3D-моделі будівель, виконала команда студії Skeiron. Проєкт уже побував у Фінляндії, Латвії, Франції, Угорщині та Німеччині. Кураторка Ліна Романуха провела першу екскурсію. Виставка «Україна в мініатюрі» триватиме до 29 вересня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/116734/>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/vistavka-ukrajina-v-miniatjuri-u-lavri-arkhitekturna-spadshchina-vid-davnini-do-suchasnosti-u-formati-3d.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 30 серп. Стартував прийом заявок на участь у 8-й премії «Кіноколо». – Інф.

Відкрито приймання заявок на участь у 8-й Національній премії кінокритиків «Кіноколо», лауреатів якої оголосять у листопаді. Подати заявку можна до 24 вересня 2025 включно через форму на сайті Київського тижня критики. Як зазначили в оргкомітеті Премії, до розгляду допускаються ігрові, документальні та анімаційні стрічки, що були вперше показані в Україні в період з 1 жовтня попереднього року по 31 жовтня 2025 року. Але, у зв'язку з обмеженими можливостями для кінотеатрального прокату й фестивальної дистрибуції, спричиненими повномасштабним російським вторгненням, до розгляду приймаються також твори, що не були публічно продемонстровані в Україні, але були завершені після 1 січня 2024 року. Не можуть бути висунуті на здобуття Премії роботи, які подавалися на неї раніше. Премію присуджують в 11-ти номінаціях. Переможців Премії визначає Комітет Національної премії кінокритиків. До його складу входять кінокритики та кінознавці, які є членами Співки кінокритиків України та/або ФІПРЕССІ. Наразі комітет нараховує 60 членів. Співорганізаторами та засновниками Премії «Кіноколо» є Асоціація «Сприяння розвитку кінематографа в Україні – дивись українське!», Співка

кінокритиків України, та компанія «Артхаус Трафік». За підтримки Державного агентства України з питань кіно. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4031114-startuvav-prijom-zaavok-na-ucast-u-8j-premii-kinokolo.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 29 серп. У Києві фільмом про школярів під час війни розпочався фестиваль Soundtrack: Ukraine. – Катаєва М.

Фестиваль, присвячений музиці в українському кіно, проходить вже вдруге і цього року в його фокусі – стрічки, що осмислюють війну. До програми увійшли дев'ять картин, зняті у різні роки – від 1940–1960-х до сучасності. Стартував фестиваль 28 серпня у кінотеатрі «Жовтень» з показу документального фільму Катерини Горностай «Стрічка часу». «Це комбінований фестиваль – тут і сучасне кіно, і архівні картини. Він сфокусований на дослідженні музики та кіно. Це територія зустрічі кінознавців і музикознавців...», – зазначила засновниця Фестивалю музики українського кіно Soundtrack: Ukraine Вікторія Федоріна. Партнером та співорганізатором фестивалю виступив Довженко-Центр, який спеціально до події оцифрував архівні фільми. Фестиваль триває до 31 серпня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/116737/>

Укрінформ. – 2025. – 30 серп. На фестивалі Soundtrack: Ukraine відбудеться спецпоказ стрічки «2000 метрів до Андріївки». – Інф.

У межах фестивалю музики українського кіно Soundtrack: Ukraine відбудеться спеціальний показ документальної стрічки режисера Мстислава Чернова «2000 метрів до Андріївки». Стрічка Мстислава Чернова закриє фестиваль. Її показ запланований на 31 серпня у кінотеатрі «Жовтень». Участь у події візьме сам режисер. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4031196-na-festivali-soundtrack-ukraine-vidbudetsa-specpokaz-stricki-2000-metriv-do-andriivki.html>

Укрінформ. – 2025. – 31 серп. Ретроспективу «Поетичне кіно. Розквіт» завершить показ фільму «Пропала грамота». – Інф.

Завершальним показом ретроспективи «Поетичне кіно. Розквіт», яка відбувається у столичному кінотеатрі «Жовтень», стане стрічка «Пропала грамота» режисера Бориса Івченка, яку покажуть 10 вересня. Фільм представить кінознавиця і керівниця кіноархіву Довженко-Центру Альона Пензій. Як повідомляв Укрінформ, у столичному кінотеатрі «Жовтень» у межах ретроспективи «Поетичне кіно. Розквіт» від 16 липня до 10 вересня відбуваються покази п'яти культових українських фільмів. У програмі – «Камінний хрест» режисера Леоніда Осики, «Вечір на Івана Купала» і «Білий птах із чорною ознакою» Юрія Ілленка, «Захар Беркут» Леоніда Осики і «Пропала грамота» Бориса Івченка. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4031262-retrospektivu-poeticne-kino-rozkvit-zaversit-pokaz-filmu-propala-gramota.html>

Укрінформ. – 2025. – 31 серп. Вийшов постер спортивного документального фільму «Гра на перехоплення». – Інф.

Вийшов постер українського спортивного документального фільму режисера – лауреата премії «Еммі» Володимира Мули «Гра на перехоплення». Стрічка досліджує несподіваний зв'язок воєнного часу між українськими військовими та футболістами через реальну історію братів Михайленків – Сергія, командира мобільної вогневої групи ППО, та Миколи, гравця Олімпійської збірної України з футболу. Поки один ризикує своїм життям на передовій, інший представляє свою країну на світовій спортивній арені Паризької Олімпіади 2024 року. Зйомки фільму відбувалися у Франції та Україні. Прем'єра стрічки відбудеться на Одеському міжнародному кінофестивалі у межах Національної конкурсної програми повнометражних документальних фільмів. Фільм «Гра на перехоплення» створений компанією «ТелеПростір Студіо» за підтримки Державного агентства України з питань кіно у 2025. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4031187-vijsov-poster-sportivnogo-dokumentalnogo-filmu-gra-na-perehoplenna.html>

NV. – 2025. – 31 серп. «2000 метрів до Андріївки». Рецензія на фільм, який показує війну так, як ми ще не бачили. – Мирний В.

В український прокат вийшов фільм «2000 метрів до Андріївки» – друга повнометражна документальна робота українського журналіста, фотографа, режисера Мстислава Чернова. Автор розповідає про сюжет стрічки, його зйомки і виконання задуму. Стрічку він оцінює на 10/10. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/2000-metriv-do-andrijivki-recenziya-na-film-mstislava-chernova-pro-kontrnastup-na-donbasi-50540997.html>

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2025. – 20 серп. Вікіпедія як простір для освіти та збереження культурної спадщини в умовах війни: інтерв'ю з українською волонтеркою Наталією Ластовець. – Марків Н.

Видання пропонує інтерв'ю з українською вікіпедисткою Наталією Ластовець. Вона розповіла про те, як прийшла до Вікіпедії та що її надихнуло; про проєкт «Вікіпедія 55+»; які теми обирають учасники проєкту «Вікіпедія 55+» та як їх мотивують; про статті, які особливо запам'яталися. Також мова йшла про те, які виклики виникають у міжнародному контексті; як долучитися до редагування Вікіпедії; про конкурси, які проводить Вікімедіа Україна; про те, як проходять фотоконкурси й яка роль журі; про використання штучного інтелекту у вікіпроєктах; про українську Вікіпедію в майбутньому. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/116646/>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Вечірній Київ. – 2025. – 20 серп. «Незламні митці» – історії українців, які втратили кінцівки, але не втратили себе. – Новосвітня К.

У жовтні 2025 року на одному з національних телеканалів відбудеться прем'єра документального проєкту «Незламні митці». Це серія історій про українців, які пережили ампутації внаслідок російської агресії. Проєкт створено за підтримки Українського культурного фонду. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/116740/>

Література

Україна молода. – 2025. – 29 серп. УІК відкрив онлайн-базу перекладів української літератури. – Здоровило Т.

Український інститут книги запускає онлайн-базу перекладів української літератури іншими мовами, що покликана сприяти популяризації української культури за кордоном. Понад 800 книжок, перекладених з української, уже доступні для перегляду. Користувачі можуть зручно фільтрувати видання за мовою та знаходити літературу, доступну для іноземних читачів їхньою рідною мовою. У наповненні бази участь взяли письменниця та популяризаторка української мови Наталя Мисюк, менторка та керівниця проєктів Ірина Удовенко, а також колектив української книгарні в Празі «Вуса Шевченка». Каталог видань оновлюється. База також містить книжки, видані завдяки програмі Translate Ukraine, яку УІК реалізує з 2020 року для підтримки перекладів. Новий інструмент стане у пригоді культурним та освітнім інституціям, посольствам, культурним центрам; організаторам міжнародних подій; бібліотекам, книгарням, викладачам і промоутерам читання. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191012/>

Українська літературна газета. – 2025. – 30 серп. В Одесі пройде новий літературний фестиваль. – Інф.

В Одесі 30–31 серпня вперше відбудеться новий літературний фестиваль – PORT. Захід включатиме понад 35 подій: літературні презентації, публічні дискусії, перформанси, майстеркласи й записи подкастів. Серед запрошених спікерів – письменники, видавці, журналісти й дослідники літератури. Головною темою фестивалю стане «Узбережжя свободи». За словами програмного директора фестивалю Андрія Хаєцького, Одеса «заслужовує на те, щоби бути літературним героєм в сучасній українській культурі». Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/v-odesi-projde-novyj-literaturnyj-festyval/>

Українська літературна газета. – 2025. – 30 серп. У Харкові відкрився книжковий фестиваль «Літературний ярмарок». – Інф.

29 серпня у Харкові у ЄрміловЦентрі відбулося відкриття фестивалю «Літературний ярмарок», який триватиме до 31 серпня включно. Триденний літературний фестиваль організував Благодійний фонд Сергія Жадана за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Протягом цих днів відвідувачі

можуть долучитися до зустрічей з понад 20-ма провідними українськими письменниками та письменницями, презентацій новинок, книжкового ярмарку, лекцій, поетичних читань та ексклюзивних культурних подій. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kharkovi-vidkryvsia-knyzhkovyj-festyval-literaturnyj-iarmarok/>

Україна молода. – 2025. – 31 серп. Премія імені Стуса: церемонія відбудеться 11 вересня у Києві. – Переяславець Б.; Укрінформ. – 2025. – 30 серп. Вручення премії імені Стуса відбудеться 11 вересня у Києві. – Інф.

Церемонія нагородження лауреата Премії імені Василя Стуса 2025 року транслюватиметься онлайн і відбудеться 11 вересня у Києві. Український ПЕН повідомляє, що трансляція буде на Фейсбук-сторінках PEN Ukraine, Києво-Могилянської бізнес-школи і телеканалу «Еспreso», а також на Youtube-каналах PEN Ukraine та Еспreso, котрий є головним інформаційним партнером премії. Вестиме церемонію журналіст, теле- та радіоведучий Вадим Карп'як. Премію вручають щороку. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/191025/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4031206-vrucenna-premii-imeni-stusa-vidbudetsa-11-veresna-u-kievi.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 31 серп. Латиноамериканська диктаторіяда: від «Тирана Бандераса» до «Свята Цапа». – Супруненко О.

У статті – про феномен «диктаторського роману», який закріпився у Латинській Америці. «Першим зразком жанру вважається «Тиран Бандерас» – роман письменника Рамона Марії дель Вальє-Інкалана (1866–1936), одного з найвидатніших авторів Іспанії ХХ століття... За 20 років після «Тирана Бандераса» вийшов роман гватемальського майстра Мігеля Анхеля Астуріаса (1899–1974) «Сеньйор Президент» (виданий українською 1986-го), створений у дусі магічного реалізму, з описом життя рідної країни першої чверті ХХ століття, хоч і без географічної конкретизації. 1967 року Астуріас отримає Нобелівську премію з літератури з формулюванням «За яскраві творчі досягнення, в основі яких лежить інтерес до звичаїв і традицій індіанців Латинської Америки». Примітно, що українському читачеві гватемальського нобеліанта представляли не лише за радянської доби (окрім «Сеньйора Президента», 1972-го була опублікована його «Скорботна п'ятниця»), а й у наш час. Цього року івано-франківське видавництво «Вавилонська вежа» презентувало його роман «Маїсові люди» (в перекладі Анни Марховської). А 1967 року класик мексиканської літератури Карлос Фуентес (1928–2012) висунув ідею: створити таку собі антологію латиноамериканської диктаторіїди під назвою «Отці батьківщини». На ідею пристали його видатні, так би мовити, земляки з обох континентів. Чимало з них заходилися писати історію кожен своєї країни. І хоч антології не вийшло, задум виявився плідним. Зокрема саме йому світова література завдячує появі «Осені патріарха» колумбійця Габрієля Гарсія Маркеса (1927–2014)... Показово, що на теренах СРСР «Осінь патріарха» вперше видали українською мовою 1978 року в трьох номерах

славетного «Всесвіту» (перекладачі Світлана Жолоб і Сергій Борщевський). Російською мовою, окремою книжкою, роман вийшов того ж року, на кілька місяців пізніше... 2020 року видавництво «Саміт-книга» перевиданням цього роману розпочала серію «диктаторських романів». Це був перший книжковий варіант «Осені» в Україні... До нереалізованої антології «Отці батьківщини» долучилися також парагвайський письменник Аугусто Роа Бастос і кубинець Алехо Карпентьер. Роа Бастос (1917–2005) присвятив свій роман «Я, Верховний» подіям першої половини XIX століття, коли Парагвай щойно здобув незалежність від Іспанії (1811 рік)... На жаль, роман, хоч і перекладений Сергієм Борщевським років п'ятнадцять тому, у вигляді книжки українською мовою світу досі не побачив. Як зазначав у одному з інтерв'ю сам перекладач (...) ще 2014 року, «...потрібне видавництво, яке зацікавиться цим твором і викупить авторське право. Це величезний роман за обсягом, тобто не кожне видавництво за нього ще й візьметься. Але роман надзвичайно цікавий, бо письменник Аугусто Роа Бастос – першорядний. Сподіваюся, твір все ж таки вийде ще за життя перекладача, бо автора вже немає»... Алехо Карпентьер (1904–1980), який вважається кубинським письменником попри те, що був сином француза та росіянки, народженим, найімовірніше, у Швейцарії, відзначився в нескінченній диктаторіаді романом «Розправа над методом» (1974)... Українською мовою роман переклали невдовзі після написання, знов-таки у «Всесвіті» (1976)... Завершити найповерховіший огляд галереї диктаторських літературних портретів можна романом перуанця Маріо Варгаса Льйоси (1936–2025) «Свято Цапа». Ще один літописець заокеанських диктатур, лауреат Нобелівської премії 2010 року... Роман екранізували британці 2005 року, а минулого року його видали українською (видавництво «Фабула», переклад – Іларія Шевченко). Як стверджує передмова видавництва, «Свято Цапа» Маріо Варгаса Льйоси критики й читачі одностайно визнали шедевром латиноамериканської та світової літератури, одним із найкращих будь-коли написаних політичних романів»...». Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/latinoamerikanska-diktatoriada-vid-tirana-banderasa-do-svjata-tsapa.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 29 серп. Аудіоказка голосом полеглого захисника Дмитра Горнова з'явилася в мережі. – Наріжна В.

Опублікували аудіоказку «Єнотик Лесик і штанці», озвучену Дмитром Горновим, який загинув 21 червня 2025 року на Сумському напрямку під час виконання бойового завдання. Публікація присвячена Дню пам'яті захисників і захисниць України. Казку написала журналістка «Суспільного. Чернігів» Юлія Разумова. Послухати її можна на YouTube-каналі «Бробакс», у Telegram-каналі «Суспільне. Казки» та на подкаст-платформах. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/audiokazka-holosom-polehloho-zakhisnika-dmitra-hornova-zjavilasja-v-merezhi.html>

Музейна справа

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 29 серп. У Національному музеї

історії України відкрили виставку про образ Архистратига Михаїла. – Резніченко В.

У Києві в Національному музеї історії України стартувала виставка «Хто як Бог?»: образ Архистратига Михаїла в національній історії та культурі». Експозиція знайомить відвідувачів із історією вшанування Архангела Михаїла як одного з ключових символів української традиції та державності. На виставці представлено артефакти, що охоплюють різні історичні епохи. Серед найдавніших експонатів – медальйони XII–XIII століть із зображенням Архангела. Центральним об'єктом є барельєф XVIII століття, який колись прикрашав Київську міську ратушу. Окремий розділ присвячений Михайлівському Золотоверхому та Михайлівському Видубицькому монастирям. Тут зберігаються унікальні церковні предмети, зокрема хрест і потир, подаровані митрополитом Петром Могилою. В експозиції також висвітлено роль Архистратига Михаїла в київській геральдиці. Завершальна частина експозиції демонструє, як образ Архистратига використовується у новітній історії. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-natsionalnomu-muzeji-istoriji-ukrajini-vidkrili-vistavku-pro-obraz-arkhistratiha-mikhajila.html>

Укрінформ. – 2025. – 31 серп. В Одеському археологічному музеї провели театралізовані екскурсії. – Інф.

В Одеському археологічному музеї до 200-річчя закладу Київське творче об'єднання «Ніч в Університеті» провело театралізовані екскурсії. За словами завідувачки відділу експонування Одеського археологічного музею Оксани Грицюти, з Київським творчим об'єднанням «Ніч в Університеті» співробітники музею познайомилися минулого року під час заходів у рамках проекту з 3-D моделювання артефактів. Тоді ж з'явилася ідея провести театралізовану виставу-екскурсію до 200-річчя музею. Для об'єднання «Ніч в Університеті» це «ювілейна», п'ятдесята, історична постановка, але перша за межами Києва. На чотирьох локаціях глядачам представили образи історичних постатей Одеси XIX століття. Одеський археологічний музей НАН України заснований у 1825 році й це – найстаріший археологічний музей нашої держави. У його основному фонді – великі колекції артефактів Північного Причорномор'я від часів кам'яної доби до Середньовіччя, зібрання єгипетських старожитностей, античних раритетів тощо. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4031335-v-odeskomu-arheologicnomu-muzei-proveli-teatralizovani-ekskursii.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 29 серп. В Україні через російську агресію постраждали 1553 пам'ятки культурної спадщини. – Інф.

В Україні внаслідок російської агресії зруйновано та пошкоджено 1553 пам'ятки культурної спадщини, а також 2388 об'єктів культурної інфраструктури. повідомило Міністерство культури та стратегічних комунікацій. За його даними, пошкодження об'єктів культурної спадщини

зафіксовано у 18 областях. Найбільших руйнувань зазнали пам'ятки у Харківській області – 340, Херсонській – 293, Одеській – 181, Донецькій – 173, Київській області та Києві – 112. З-поміж постраждалих унаслідок обстрілів та бойових дій об'єктів культурної інфраструктури 481 знищені повністю. Найбільших втрат культурна інфраструктура зазнала в Донецькій, Харківській, Херсонській, Київській, Миколаївській та Сумській областях. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4030894-v-ukraini-cerez-rosijsku-agresiu-postrazdali-1553-pamatki-kulturnoi-spadsini.html>

NV. – 2025. – 31 серп. Пам'ятка XIX століття. Внаслідок атаки РФ 28 серпня по Києву пошкоджений Будинок з комахами. – Інф.

Внаслідок атаки РФ по Києву у ніч на 28 серпня пошкодило близько 100 будівель, серед них пам'ятка архітектури Будинок з комахами, який звели у 1893 році. Про це повідомив активіст та пам'яткоохоронець Дмитро Перов. Будинок розташований на вул. Володимирській, 93. У 2021 році Будинок з комахами включили до Переліку об'єктів культурної спадщини Києва, а у 2023 році, за словами Дмитра Перова, забудовники почали розбирати будівлю. Активістам та місцевим мешканцям вдалося зупинити руйнування пам'ятки архітектури тоді, проте зараз приміщення пошкоджено через атаку Росії. «Тепер це все понівечено... у будинку вибиті шибки, повилітали спеціальні консерваційні панелі, якими пам'ятка була закрита від опадів до початку її реставрації. Падаючі уламки пробili в кількох місцях дах історичної будівлі та пошкодили перекриття», – розповів Дмитро Перов. Активіст шукає людей, які змогли б допомогти з відновленням пам'ятки архітектури. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/socium/ataka-na-kijiv-28-serpnya-poshkodilo-budinok-z-komahami-foto-ruynuvan-50540998.html>

Укрінформ. – 2025. – 29 серп. На Житомирщині за підтримки ЮНЕСКО консервують зруйнований росіянами храм XIX століття. – Інф.

У В'язівці Житомирської області за фінансової підтримки ЮНЕСКО проводять роботи з консервації церкви Різдва Пресвятої Богородиці XIX століття, яка була зруйнована внаслідок російського обстрілу у лютому 2022 року. Про це повідомило Міністерство культури та стратегічних комунікацій України. Пам'ятку відвідали заступник міністра Сергій Беляєв і голова Представництва ЮНЕСКО в Україні К'яра Децці Бардескі. Візит відбувся в рамках огляду пошкоджених пам'яток культури на прифронтових і звільнених територіях. Храм, побудований у 1862 році, є цінним зразком дерев'яної архітектури Полісся, пам'яткою місцевого значення. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4030878-na-zitomirsinizapidtrimki-unesko-konservuut-zrujnovanij-rosianami-hram-xix-stolitta.html>

Village Україна. – 2025. – 31 серп. У Департаменті культспадщини підтвердили передачу садиби на Андріївському узвозі інвестору для реставрації. – Гуржий В.; Вечірній Київ. – 2025. – 20 серп. Інвестор – не забудовник: у КМДА пояснили умови оренди садиби на Андріївському узвозі. –

Асадчева Т.

Найстарішу одноповерхову садибу на Андріївському узвозі, 13-Б, яка є пам'яткою місцевого значення, передадуть в оренду інвестору для реставрації, розповіла директорка департаменту культспадщини Марина Соловійова. Раніше будівля перебувала в оренді, у ній працював заклад. «Після початку повномасштабної війни орендар залишив місто, накопичивши борг у 800 тис. гривень. Київський науково-методичний центр звернувся до суду, виграв справу, і виконавча служба стягнула 200 тис. – решта боргу залишилася непогашеною. Будівля перебуває в занедбаному стані», – зазначила Марина Соловійова. Будівлю виставили для оренди через систему Prozorro у межах пілотного проєкту. За умовами договору, її передадуть в оренду на 15 років з обов'язковою реставрацією за кошти орендаря протягом першого року. Реставрація має здійснюватися згідно із законом «Про охорону культурної спадщини» та вартуватиме орієнтовно 10 млн грн. Також будівля залишається в комунальній власності, без права викупу чи відчуження. Після завершення робіт орендар зможе використовувати приміщення як заклад харчування та сплачувати податки місту. Водночас пам'яткоохоронець Дмитро Перов додав, що садиба не перебувала у занедбаному стані, а інвестиції у 10 млн грн автоматично дають підстави для приватизації як самої пам'ятки, так і земельної ділянки під нею. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/366175-u-departamenti-kult-spadschini-pidverdili-peredachu-sadibi-na-andriyivskomu-uzvozi-investorudlya-restavratsiyi>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/116756/>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 30 серп. Культурна дипломатія. Чому вона спрацьовує не так ефективно, як хотілося б? (Культурні діячі і дієвці розпочали публічну дискусію щодо шляхів розвитку культурної дипломатії та запрошують інших ділитися власним досвідом). – Базів Л.

У статті – про розмову «Культурна дипломатія: шляхи розвитку», яка відбулася під час офіційної програми панельних дискусій «Під ясенем» Міжнародного фестивалю високого мистецтва Bouquet Kyiv Stage. У дискусії взяли участь: директорка департаменту публічної дипломатії та комунікації МЗС України Вікторія Ляліна-Бойко, правозахисниця Олександра Матвійчук, очільниця та солістка Національного ансамблю солістів «Київська камерата» Богдана Півненко, фронтмен гурту «Антитіла» Тарас Тополя, очільник Асоціації «Дивись українське!» Почесний амбасадор України у сфері культурної дипломатії Андрій Різоль. Модерувала захід професорка Київського національного університету ім.Тараса Шевченка, голова наглядової ради Українського культурного фонду Наталія Кривда. Йшлося про те, як культурна дипломатія працює на практиці: успішні кейси, ефективні партнерства та інструменти співпраці між митцями, культурними інституціями й державними структурами. Учасники дискусії обговорили: як формувати спільні пріоритети і меседжі для світу, як будувати дієві культурні мости й посилювати вплив

української культури на міжнародній арені, а також – як розширювати партнерства та консолідувати зусилля. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4030863-kulturna-diplomatia-comuvona-spracovue-ne-tak-efektivno-ak-hotilosa-b.html>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm